

Školní vzdělávací program

Radostné a spokojené

DÍTĚ

Základní škola a Mateřská škola – Dětské centrum Hranice
Struhlovsko 1424, 753 01 Hranice 1

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM MATEŘSKÉ ŠKOLY

Číslo jednací: 1ŠVPMŠ/2022

Schválen školskou radou: 23. 8. 2022

Platnost dokumentu: 1. 9. 2022 – 31. 8. 2025

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání je zpracován na základě požadavků stanovených v RVP PV.

Jeho platnost je plánovaná na období 3 let s pravidelnou aktualizací.

V Hranicích dne: 1. 9. 2022

Mgr. Zdeněk Škrobánek
ředitel školy

Obsah

1. Identifikační údaje
2. Charakteristika školy
3. Podmínky vzdělávání
4. Organizace vzdělávání
5. Charakteristika vzdělávacího programu
 - 5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
 - 5.2. Vzdělávání dětí mladších tří let
 - 5.3. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání
6. Vzdělávací obsah
 - 6.1. Cesta ke kamarádům
 - 6.2. Cesta do světa podzimu
 - 6.3. Cesta do světa pohádek
 - 6.4. Cesta do světa zimy
 - 6.5. Cesta do světa za poznáním
 - 6.6. Cesta do světa zpěvu, tance a veselí
 - 6.7. Cesta do světa jara
 - 6.8. Cesta do světa dospělých
 - 6.9. Cesta do světa radovánek
 - 6.10. Cesta do světa
7. Přehled o evaluační činnosti školy
 - 7.1. Dokumenty školy - ŠVP, TVP
 - 7.2. Průběh vzdělávání
 - 7.3. Podmínky vzdělávání
 - 7.4. Spolupráce
8. Přílohy
 - 8.1. Plán pedagogických porad, třídních schůzek
 - 8.2. BOZP

1. Identifikační údaje

Předkladatel ŠVP: Základní škola a Mateřská škola – Dětské centrum Hranice
Pobočný spolek pro pomoc postiženým dětem
Struhlovsko 1424
753 01 Hranice

IČO : 62350366

Zřizovatel školy: Sdružení pro pomoc postiženým dětem Hranice
Struhlovsko 1424
753 01 Hranice

Ředitel školy: Mgr. Zdeněk Škrobánek
E-mail: skrobane.z@seznam.cz

Autoři ŠVP: učitelky MŠ

Kontakt: 603 823 641 – ředitel školy
581 604 317 – ZŠ, MŠ, MŠSp

Webová stránka : www.detskecentrumhranice.cz

2. Charakteristika školy

Mateřská škola je součástí komplexu ZŠ a MŠ – DC Hranice, který zahájil svou činnost 1. 9. 1994. Zřizovatelem je sdružení, které jmenovalo ředitele Mgr. Zdeňka Škrobánka do vedení tohoto zařízení. Zařízení vzniklo přebudováním jednopatrové budovy bývalých jeslí.

ZŠ a MŠ – Dětské centrum Hranice je soukromým vzdělávacím zařízením, které tvoří mateřská škola, mateřská škola speciální, základní škola praktická a základní škola speciální. Maximální kapacita žáků základní školy je 26 žáků, mateřskou školu speciální 10 dětí a mateřskou školu 25 dětí. Část dětí tvoří uživatelé služeb Domova „Větrný mlýn“ Skalička, část uživatelé služeb Dětského domova a školní jídelny Hranice a část tvoří děti z Hranic a okolí.

Žáky mateřské školy speciální jsou děti od 3 do 6 – 7 let (nejdříve však od dvou let) se speciálními vzdělávacími potřebami (např. s poruchami komunikačních schopností, poruchami sluchu, zraku a poruchami kombinovanými). Pokud není kapacita MŠSp naplněna, mohou zde být integrovány děti bez speciálních vzdělávacích potřeb.

Škola je umístěna nedaleko centra města Hranice v patrové budově. Součástí budovy je tělocvična, keramická dílna, kuchyně s jídelnou, sauna a koupelna s masážní vanou, ředitelna, sborovna, šatny, kabinety a místnost pro výuku řečové výchovy logopedem. Do suterénu je zabudovaná plošina pro přepravu imobilních žáků.

Budova je umístěna uprostřed zahrady, která je vybavena dvěma pískovišti, průlezkami, zelení pro míčové hry a dráhou pro jízdu na kolečkových bruslích, koloběžkách, kolech a ostatních dopravních prostředcích.

3. Podmínky vzdělávání

Mateřská škola je součástí výchovně vzdělávacího komplexu: ZŠ a MŠ – Dětské centrum Hranice. Je umístěna v prvním patře budovy.

MŠ má k dispozici šest místností: šatna, hlavní třída, herna, ložnice, kuchyňka a sociální zařízení.

Šatna je vybavena lavičkami se schránkami na obuv, poličkami s úložnými prostory pro oděv a háčky na zavěšení svrchního oděvu. Každé dítě má svůj prostor.

Hlavní třída je vybavena skříňkami pro hračky, kuchyňským koutem a stoly s židličkami, stolařským ponkem. Polovina podlahové části je opatřena kobercem – slouží ke hrám dětí na zemi, druhá část je pokryta PVC a slouží jako jídelní část, nebo jako prostor k výtvarným a pracovním činnostem.

V herně je umístěn nábytek pro hračky, kadeřnický koutek, žebřiny. Celá podlahová plocha je pokryta kobercem. Osvětlení třídy i herny zajišťují zářivky.

V ložnici je třináct patrových postýlek a každé dítě má své stálé místo k odpočinku. Podlaha je pokryta PVC.

Sociální zařízení má šest umyvadel, šest záchodů, jeden pisoár, poličky s věšáky na ručníky, odkládacím prostorem na kelímky s kartáčky na zuby, dávkovači mýdla, bateriemi s vodou a schránkami na toaletní papír. Podlaha je pokryta dlažbou.

Radiátory jsou ve všech místnostech opatřeny kryty.

Dětský nábytek, hygienické zařízení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům, odpovídá počtu dětí, je hygienicky nezávadné, bezpečné a estetické.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním je spíše nadstandardní, odpovídá počtu dětí a je průběžně obnovováno a doplňováno. K dispozici je i počítač s výukovým programem. Všechny hračky a pomůcky, které slouží dětem, jsou umístěny tak, aby jim byly dostupné a mohly si je samy brát. Jsou však stanovena pravidla pro jejich využívání a zpětné uložení. Děti se podílí svými výtvary na výzdobě celého zařízení.

K pobytu venku slouží terasa a zahrada, vybavená zahradním zařízením, dopravními prostředky a hračkami na pískoviště. Vše je uloženo v přilehlé garáži.

Na výlety a plavání využíváme vlastní dopravní prostředek – Ford Transit.

MŠ nemá vlastní vývařovnu, strava je donášena ze ZŠ a MŠ Struhlovsko. Způsob dopravy odpovídá hygienickým požadavkům.

Během dne mají děti k dispozici čaj nebo ovocné šťávy. Děti si po dotázání čepují s naplněného barelu samostatně, popř. dopomocí pedagogickou pracovníci.

Ložní prádlo se mění jednou za tři týdny, ručníky dle potřeby (minimálně jednou týdně). Praní prádla probíhá ve vlastní prádelně, kde je i prádlo uskladněno.

Provoz zajišťuje:

- ředitel – Mgr. Škrobánek Zdeněk
- učitelky MŠ
- asistenti pedagoga
- školní logoped
- provozní zaměstnanec

MŠ spolupracuje s učitelkami ZŠ speciální a učitelkami MŠ speciální, společně organizujeme projektové dny, různé akce pro děti a žáky celého zařízení.

Učitelky MŠ se sebevzdělávají, sledují nabídky vzdělávání, účastní se vzdělávacích akcí. Vedení školy podporuje další vzdělávání a také vytváří podmínky pro jejich uskutečnění.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní s celodenním provozem od 6 – 16 hodin. Ve třídě je zapsáno 25 dětí ve věku od 2 – 6 (7) let.

Zápis do mateřské školy probíhá v měsíci květnu (od 2. do 16. května), po předchozí domluvě je možné nás navštívit i během školního roku na případnou prohlídku zařízení a následné rozhodnutí pro přihlášení dítěte do MŠ.

Rodiče (zákonní zástupci) platí úplatu za předškolní vzdělávání, která činí 800,- Kč a stravné.

Děti přicházejí do MŠ do 8:00 hod., pozdější příchod je možný na základě ústní nebo telefonické domluvy. Rodiče jsou povinni dítě učitelce předat. Učitelka za dítě zodpovídá od doby, kdy jej převezme od rodičů nebo jejich zástupců až do doby, kdy je opět předá. Omluvit dítě ze stravy je možné jen do 8:00 hod.

Po příchodu do třídy je dítě přivítáno, následuje výběr hry, nerozhodnému dítěti je hra nabídnuta.

Po spontánní hře následují činnosti řízené pedagogem. Spontánní hry a činnosti řízené pedagogem nejsou časově omezeny, záleží na potřebách a zájmu dětí. Respektujeme individualitu každého dítěte, plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, rozvíjíme nenásilnou formou jeho přirozené vlohy. Důraz klademe na pohyb, je zařazen vždy, kdy cítíme jeho potřebu. Pravidelné jsou dopolední a odpolední tělovýchovné chvíle, jednou týdně je zařazena tělesná výchova - cvičení s náčiním, náradím. Každodenní je pobyt venku. Pro pobyt venku využíváme školní zahradu, v chladných a zimních měsících chodíme na procházky v okolí MŠ, děti také jezdí na lopatě, kterými jsou naše MŠ vybavena. Délka pobytu venku záleží na klimatických a povětrnostních podmínkách. Jednou týdně se vždy vybrané děti účastní plavání, v zimních měsících jednou za čtrnáct dnů sanování v sauně Dětského centra. Možnost navštěvovat bazén a saunu je potvrzena pediatrem.

Sledování televize není vůbec do vzdělávacího programu zařazeno, je využívána zcela výjimečně.

Hygiena je zařazena mezi jednotlivými činnostmi nebo dle potřeb dítěte.

Při stravování jsou respektovány potřeby dítěte a to tak, že u svačinek si dítě samo vezme svou porci a u hlavního jídla si řekne, jakou porci chce. Vedeme děti k estetickému a kulturnímu stolování.

Odpočinek vychází z potřeby dítěte a to tak, že unaveným dětem je umožněn klidný spánek, ostatním klidné odpočinkové činnosti.

Při odchodu dítěte informujeme rodiče o celodenním dění v MŠ, zejména vyzdvihujeme úspěchy, kterých dítě dosáhlo.

Do výchovy je začleněna logopedie.

Během školního roku se účastníme:

1. výlety do okolí (pěší túry, pěší túry spojené s dopravou vlakem nebo autobusem)
2. kurzy plavání a ledního bruslení
3. pasování předškoláků, loučení s předškoláky
4. exkurze: hasiči, policejní stanice, knihovna, lékárna, záchranná služba...
5. návštěva divadelních představení
6. besídky (vánoční a ke „Dni matek“)

Režim dne MŠ

6:00 – 9:30	scházení dětí, spontánní ranní aktivita + činnosti nabídnuté učitelkou, individuální práce s dětmi, pracovní a výtvarné činnosti, pohybové chvílky a zdravotně zaměřená cvičení, hygiena, dopolední svačina, komunikativní kruh, logopedické chvílky, vzdělávací činnost – frontální, skupinové a individuální činnosti dle tematického týdne, řízená činnost s předškoláky
9:30 – 11:30	příprava na pobyt venku, pobyt venku, výlety, kulturní akce
11:30 – 12:00	hygiena, oběd
12:00 – 14:00	hygiena, příprava na odpočinek, odchody dětí domů, odpočinek dětí, relaxace na lehátku s četbou, podle zájmu a potřeby spánku dětí – individuální a skupinové činnosti nabídnuté učitelkou
14:00 – 16:00	hygiena, odpolední svačina, spontánní činnosti, pobyt na školní zahradě, postupný odchod dětí z mateřské školy

MŠ spolupracuje s těmito školskými zařízeními:

- SPC Valašské Meziříčí pro děti se sluchovými vadami
- SPC Olomouc
- SPC Olomouc logopedická
- PPP Hranice a Přerov
- SPC Flajšar Hranice

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Program má název: „Radostné a spokojené dítě“. Tímto názvem vyjadřujeme, že chceme být MŠ rodinného typu, kde se každé dítě cítí jako doma v rodině, nebojí se vyjádřit svůj názor, své pocity, v případě potřeby se nebojí přitulit, v učitelce nachází oporu a útočiště.

Program je rozdělen do deseti tématických bloků, jejichž činnosti jsou podrobně rozpracovány v tématech TVP. Tato témata se mohou každým rokem lišit, nejsou pro učitelky závazná. Tím chceme reagovat na věkové složení dětí ve třídě, na jejich individuální potřeby, zájmy a možnosti.

K cílům školního vzdělávacího programu patří rámcové cíle:

- rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
- osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
- získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
- a dílčí cíle – v oblastech biologické, psychologické, interpersonální, sociálně-kulturní a environmentální, které jsou uspořádány do vzdělávacích oblastí (dítě a jeho tělo; dítě a jeho psychika; dítě a ten druhý; dítě a společnost; dítě a svět)

Výchovná práce bude důsledně vycházet s individuality každého dítěte. Základem našeho programu je škola hrou, plánování výchovné práce bude vycházet ze zájmu, předpokladů a schopností každého dítěte. Rozhodující bude úsilí o zajištění tělesného a duševního zdraví, respektování individuálních potřeb, navazování na rodinnou péči. Každé dítě bude mít možnost rozvíjet své vlohy a tvůrčí fantazii. Speciální péče bude věnována těm oblastem, ve kterých má dítě potíže.

Úspěšnost v plnění programu vidíme ve spolupráci s rodiči, v navazování neformálních vztahů mezi rodiči a učitelkami. Rodiče mohou navštěvovat zařízení, poznávat práci s dětmi, hrát si s dětmi, aby se vytvořila atmosféra vzájemné důvěry a porozumění. Děti si mohou půjčit domů zajímavou hračku či hru nebo si přinést svou oblíbenou hračku z domova a představit ji svým kamarádům.

Chceme tvořit MŠ rodinného typu, kde by se děti nenásilně a plynule rozvíjely. Tak jako v rodině má každý svá práva a povinnosti, tak také v MŠ má dítě i dospělý svá práva a povinnosti. Tak jako se v rodině dělají činnosti a různé aktivity jednotlivě, v malých či větších skupinkách, nebo všichni společně, tak také v MŠ se děti účastní aktivit jednotlivě, v menších či větších skupinkách, nebo všichni společně. Všechno úsilí bude vycházet z přirozeného souladu dítěte, skupiny, okolí a přírody.

Volbou vhodných forem a metod v průběhu celého výchovně – vzdělávacích procesu se učitelky MŠ snaží pracovat s dětmi tak, aby při ukončení předškolního vzdělávání dítě (dle svých možností) dosáhlo co nejvyššího stupně *klíčových* životně důležitých *kompetencí*. Cesta k našim cílům:

- vzdělávání dětí maximálně přizpůsobujeme vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- respektujeme individualitu každého dítěte
- každému dítěti poskytneme pomoc a podporu v míře, kterou individuálně potřebuje, v kvalitě, která mu vyhovuje
- vycházíme ze znalosti aktuálního rozvojového a zdravotního stavu dítěte
- pedagogické aktivity připravujeme tak, aby probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí

- pro realizaci našich cílů využíváme metod prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí
- vše zakládáme na přímých zážitcích dětí
- podporujeme dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- podporujeme radost dítěte z učení, jeho zájem poznávat nové
- snažíme se poskytovat takové vzory chování a postojů, které jsou k nápodobě a přejímání vhodné
- uplatňujeme aktivity spontánní i řízené a dbáme o jejich vyváženost
- didaktický styl vzdělávání zakládáme na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte
- chceme být průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, připravujeme prostředí a nabízíme dítěti příležitosti, jak poznávat, přemýšlet, chápat a porozumět sobě i všemu kolem sebe

Od 1. 9. 2012 vyšel v platnost materiál „**Konkretizované očekávané výstupy**“, který doplňuje dokument Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. S tímto dokumentem byly učitelky seznámeny a pracují s ním. Tento materiál je k dispozici každé učitelce. S pomocí těchto výstupů se učitelky MŠ snaží v rámci integrovaných bloků sestavit cílenou vzdělávací nabídku tak, aby byla smysluplná a účelná. Kladou důraz na práci s těmito výstupy zejména při práci s dětmi v posledním roce před zahájením povinné školní docházky.

5.1. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- příznivé klima prostředí – klidné a podnětné prostředí
- zajistí zvýšený bezpečnostní dohled
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci a naplňování všech stanovených podpůrných opatření
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga, dle stupně přiznaného podpůrného opatření
- zajistit další podmínky podle druhu a stupně postižení

Podpůrná opatření – pravidla, průběh tvorby, realizace a vyhodnocování

V průběhu měsíců září a říjen učitelka na základě pečlivé pedagogické diagnostiky vyhodnotí děti, které potřebují podpůrná opatření a po konzultaci s ředitelem školy určí také, zda bude dítěti vypracován PLPP nebo bude zákonným zástupcům doporučena návštěva ŠPZ.

Podpůrná opatření 1. stupně

Pokud na základě pedagogické diagnostiky zjistíme, že má dítě obtíže při vzdělávání, zpracují třídní učitelky, po konzultaci s ředitelem školy, Plán pedagogické podpory dítěte (PLPP), který mj. zahrnuje popis obtíží (jeho oslabených funkcí - např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovednostmi reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte.) a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu.

PLPP bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP. S PLPP seznámí učitelky zákonného zástupce žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení (ŠPZ). Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Podmínkou pro uplatnění podpůrného opatření 2 až 5 stupně je doporučení školského poradenského zařízení a informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. (K poskytnutí poradenské pomoci školského poradenského zařízení dojde na základě uvážení zákonného zástupce, doporučení ředitele mateřské školy nebo OSPOD.)

Ředitel školy určí pedagogického pracovníka odpovědného za spolupráci se školským poradenským zařízením v souvislosti s doporučením podpůrných opatření dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (§ 11 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Ředitel školy zahájí poskytování podpůrných opatření 2 až 5 stupně bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a získání informovaného souhlasu zákonného zástupce (§16 odst. 1 vyhlášky 27/2016 Sb.)

Individuální vzdělávací plán (§3 a §4 vyhlášky 27/2016 Sb.)

IVP zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

Zpracování a provádění individuálního vzdělávacího plánu zajišťuje ředitel školy ve spolupráci se školským poradenským zařízením, třídních učitelek, zákonných zástupců a asistenta pedagoga.

Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka.

Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem.

IVP průběžně hodnotí třídní učitelky, popř. ve spolupráci s asistentem pedagoga (minimálně 1x za 3 měsíce).

Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb žáka.

Podkladem pro zpracování IVP je ŠVP.

Se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby, min. 2x za školní rok.

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání (protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže) může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Ukončení poskytování podpůrného opatření 2 až 5 stupně = je-li z doporučení školského poradenského zařízení zřejmé, že podpůrná opatření 2 až 5 stupně již nejsou potřeba. V takovém případě se nevyžaduje informovaný souhlas zákonného zástupce, s ním se pouze projedná (§ 16 odst. 4 školského zákona a § 11, § 12 a § 16 vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Cílem PLPP a IVP je zajistit pro děti v mateřské škole podmínky, které reflektují a všestranně rozvíjí jejich možnosti a dovednosti s ohledem na aktuální situaci, vývojový stupeň a zdravotní stav.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy.

Mateřská škola poskytuje dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Mateřská škola, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti, případně zajistí realizaci stanovených podpůrných opatření ŠPZ pro podporu nadání v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

5.2. Vzdělávání dětí mladších tří let

Legislativa umožňuje rodičům podávat žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání i u dětí mladších tří let.

Vzdělávání dvouletých dětí má svá specifika a proto se naše škola snaží o to, aby byly v co nejvyšší míře respektovány vývojové potřeby těchto dětí.

Sociální a fyzická zralost dítěte mezi druhým a třetím rokem je odlišná

Hrubá motorika se začíná rozvíjet, dítě začíná skákat, udržet rovnováhu, chodí po schodech. Staví z kostek, snaží se uchopit tužku, čará. Má rádo pohybové hračky. Začíná oslovovat se „já“, „ty“, používá množného čísla, začíná používat pádové otázky, tyká druhým osobám. Chlapci používají ženské koncovky. Pojem vlastní osoby je neustálený, začíná vzdorovat, jsou časté výbuchy zlosti. Tvoří teprve krátké věty.....

U těchto dětí se zaměřujeme především na následující:

1. Oblast biologická

Stimulovat a podporovat růst a nervosvalový vývoj dítěte, podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost, rozvíjet pohybové a manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům..... zejména:

- umět požádat dospělého o pomoc při používání WC
- postupně vést děti k samostatnému používání WC
- umět si umýt ruce a utřít se do ručníku
- vyhrnout si rukávy před umýváním, nestříkat vodu na podlahu a zrcadlo
- používat kapesník nejdříve s dopomocí, smrkat nejdříve z jedné, pak z druhé dírky, postupně samostatně smrkat do kapesníku
- spolupracovat s učitelkou při oblékání a svlékání, při ukládání oděvu a obuvi na určené místo
- projevovat snahu při obouvání a zouvání bot

2. Oblast psychologická

Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, rozvíjet řeč, city, vůli, kreativitu ... zejména:

- uspokojovat základní psychické potřeby – potřebu bezpečí, přijetí a jistoty
- rozvíjet a podporovat pozitivní zvláštnosti osobnosti dítěte
- podporovat radostné prožívání, chválit za úspěch a povzbuzovat při neúspěchu
- postupně dodržovat základní pravidla chování a jednání: podporovat vznik dětských přátelství, neubližovat si navzájem, dodržovat zdvořilostní návyky (pozdravit, poděkovat, oslovit, poprosit, požádat), dbát na bezpečnost (nebezpečí na silnici, neznámí lidé, cizí psi, elektrický proud)

3. Oblast interpersonální

Podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti, ke kamarádovi, k dospělému, kultivovat a obohacovat vzájemnou komunikaci, rozvíjet komunikativní dovednosti verbální i neverbální.

4. Oblast sociálně kulturní

Uvést dítě do společenství ostatních lidí, do života v lidské společnosti i do světa kultury a umění, naučit je přijmout morální a estetické hodnoty a podílet se na utváření společenské pohody.

5. Oblasti environmentální

Seznamovat dítě s prostředím, ve kterém žije a vytvářet pozitivní vztah k němu, rozvíjet úctu k živé i neživé přírodě.

Především se soustředíme:

- úzkou spolupráci s rodinou a adaptační proces
- stimulaci motorických dovedností, uspokojení potřeby pohybové aktivity
- podporu rozvoje poznávacích procesů – nabídka vhodných hraček – vkládaček, jednoduchých stavebnic s velkými dílky, zvukových hraček atd.
- rozvoj komunikace – rozvoj řeči a slovní zásoby – říkanky spojené s rytmizací a pohybem, dětská leporela atd.
- učení nápodobou – u dítěte převažuje volná hra, prostor pro pohybové aktivity, prostor pro zkoumání, objevování, experimentování a tomu přizpůsobené hry, hračky, materiály
- osamostatňování – schopnost ovládat vyměšování, samostatně se najíst ...
- dostatek času na sebeobsahu – podpora, povzbuzení, dopomoc
- úpravu materiálních a psychosociálních podmínek – bezpečný prostor ve třídě i na zahradě, případná úprava režimu dne
- optimální využívání úvazků pedagogických pracovníků

Podmínky pro vzdělávání

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou ve škole zajištěna opatření týkající se zajištění bezpečnostních, hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání.

Věcné podmínky

Prostředí poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb i hru dětí a zároveň bezpečí a klid pro odpočinek v průběhu celého dne, jak je uvedeno v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání. Průběžně budeme doplňovat stávající hračky a didaktické pomůcky (dle věkové hranice vhodnosti použití hračky na obalu výrobku) pro věkovou kategorii 2 – 3 let.

Hygienické podmínky

Stávající hygienické předpisy pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let jsou již zohledněny (viz vyhláška č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, ve znění pozdějších předpisů). Děti mohou používat nočníky (zajistit adekvátní vymývání a dezinfekci). K dispozici je přebalovací stůl, který respektuje intimitu dětí při přebalování a krytý nášlapný odpadkový koš s nožním ovládním na použité pleny.

Pro ukládání hygienických potřeb dětí je vyčleněn dostatečně velký prostor ve skříních v šatně. V případě potřeby využíváme sprchu umístěnou ve spodním patře budovy (v sauně).

Životaspráva

V oblasti životasprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální podmínky

Je optimálně využita maximální možná výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je stanoven tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu umožňujeme dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Organizace vzdělávání je plně v kompetenci ředitele mateřské školy.

Stravování

Při přijetí dítěte do mateřské školy po dohodě se zákonným zástupcem dítěte je stanoven způsob a rozsah stravování dítěte, a to tak, aby se dítě, je-li v době podávání jídla přítomno v mateřské škole, stravovalo vždy. To znamená, že má nárok na stravování formou přesnídávky, oběda a svačiny, a to v souvislosti s délkou dohodnutého pobytu v mateřské škole. Školní stravování se řídí stanovenými výživovými normami a rozpětím finančních limitů na nákup potravin (vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování). Množství stravy poskytnuté pro tyto děti je vhodné přizpůsobit podle jejich individuální potřeby.

Bezpečnostní podmínky

Se zajištěním bezpečnosti úzce souvisí již výše zmíněné podmínky, jejichž optimální nastavení může eliminovat případná bezpečnostní rizika. Je zajištěno, aby se děti mladší 3let vzdělávaly nejvýše ve druhém nadzemním podlaží. Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání bude vycházet z ŠVP PV „Radostné a spokojené dítě“, učitel musí respektovat odlišnost v přístupu k dětem od 2 do 6 (7) let.

5.3 Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola systematicky hodnotí jednotlivé oblasti, které mají přímou souvislost s předškolním vzděláváním. K tomu slouží vnitřní evaluace, neboli autoevaluace, která je procesem vlastního průběžného vyhodnocování vzdělávacích činností, podmínek i organizace, realizovaným uvnitř mateřské školy.

Autoevaluace:

- poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci,
- je nezbytnou a samozřejmou součástí práce každé mateřské školy,
- probíhá *na úrovni školy* či *na úrovni třídy*, může ji provádět ředitel školy, pedagogický sbor i každý jednotlivý učitel. Ředitel může vyhodnocovat nejen práci druhých, ale také svoji vlastní. Na základě jednotlivých zjištění a poznatků hodnotí ředitel vzdělávací výsledky, jednotlivé zaměstnance i mateřskou školu jako celek a přijímá konkrétní opatření.
- mateřská škola hodnotí svou práci **systematicky, komplexně a pravidelně, podle předem připraveného plánu.**

Pravidla hodnocení:

- předmět evaluace
- metody a techniky evaluace
- časový plán
- odpovědnost učitelů a dalších pracovníků

Z hlediska komplexnosti mateřská škola sleduje:

- soulad ŠVP (TVP) s RVP PV;
- plnění cílů ŠVP (TVP);

- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání (zpracování a realizace integrovaných bloků);
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe);
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika);
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV.

Do hodnocení podmínek vzdělávání jsou zapojeni všichni zaměstnanci školy, rodiče i partneři školy. Autoevaluaci si škola vytváří sama a tvoří povinnou součást pedagogické dokumentace třídy a školy.

Důležitou oblastí autoevaluace je posuzování *výsledků vzdělávání*, které učitel průběžně a systematicky provádí za využití metod a nástrojů pedagogické diagnostiky. Pedagogická diagnostika je součástí pedagogické evaluace. Nejedná se o hodnocení jednorázové, ale průběžné.

Individualizace vzdělávání sleduje rozvoj a osobní vzdělávací pokroky *u každého dítěte a ty se dokumentují*.

Mateřská škola sleduje a hodnotí přehledně, smysluplně a účelně. Písemné záznamy, případně další doklady vypovídající o dítěti a jeho pokrocích jsou důvěrné a přístupné pouze učitelům mateřské školy, ČŠI, popř. rodičům. Učitel je využívá při každodenní práci, při tvorbě PLPP nebo IVP, pro komunikaci a spolupráci s rodiči. Hodnocení výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Na základě zjištěných poznatků ředitel školy a učitelé nejen navrhnou a provádějí potřebné úpravy vzdělávacích podmínek, ale také projektují vlastní pedagogickou činnost zaměřenou na rozvoj klíčových kompetencí dítěte.

6. Vzdělávací obsah

Program: Radostné a spokojené DÍTĚ

Integrované bloky:

6. 1. Cesta ke kamarádům
6. 2. Cesta do světa podzimu
6. 3. Cesta do světa pohádek
6. 4. Cesta do světa zimy
6. 5. Cesta do světa za poznáním
6. 6. Cesta do světa zpěvu, tance a veselí
6. 7. Cesta do světa jara
6. 8. Cesta do světa dospělých
6. 9. Cesta do světa radovánek
6. 10. Cesta do světa

NÁZEV BLOKU:

1. CESTA KE KAMARÁDŮM

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku se zaměříme na seznámení dětí s prostředím MŠ, se vším, co dítě obklopuje, s čím se setká při prvním vstupu do nového, pro ně neznámého, prostředí. Děti se setkají s novými hračkami, novými kamarády a dospělými, kteří o ně budou pečovat, ale také se kterými se budou potkávat.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, ...) - konstruktivní a grafické činnosti	- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou a jednoduchými hudebními nástroji) - zachovávat správné držení těla
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí	- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě...)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinové konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu -poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů	- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora zájmu o učení	- námětové hry a činnosti zaměřené na soustředění a udržení pozornosti - hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině	- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, ...), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, aro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
- rozvoj pozitivních citů dítěte ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a relativní citové samostatnosti)	- spontánní hra	- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

- rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým	- navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte	- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování - aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ	- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn)
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije	- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí, výlety	- orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v MŠ, v blízkém okolí) - adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- rozvíjí své schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení a prohlubuje jejich poznatkovou zkušenost

2. Kompetence k řešení problému

- dovede vnímat problém jako samozřejmou součást života a učení

3. Kompetence komunikativní

- užívá přirozených prostředků komunikace k vyjádření svých myšlenek, pocitů a názoru

4. Kompetence sociální a personální

- dovede se adaptovat na prostředí a jeho běžné proměny

- podílí se na rozhodnutích

- dovede vnímat hodnoty spojené s kultivovanými vztahy mezi lidmi

5. Kompetence činnostní a občanské

- respektuje pravidla

- vnímá svou sounáležitost s přírodním a společenským prostředím

NÁZEV BLOKU:

2. CESTA DO SVĚTA PODZIMU

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

Tento blok přinese činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem, zdravím v tomto období. V popředí budou výlety do přírody s pozorováním všech znaků podzimu – opadávání listů, barvy v přírodě, zvířata, sklizeň všeho, co příroda přinesla, pozorování lidí a strojů, které nám pomáhají.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky	- lokomoční pohybové činnosti s obměnami, házení a chytání míče	- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí)
- rozvoj a užívání všech smyslů	- smyslové a psychomotorické hry	- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním	- zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody	- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního prostředí a vytváření zdravých životních návyků	- mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti	- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči

<p>- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)</p>	<p>- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností</p>	<p>- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu, rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) - vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení</p>
<p>- rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí</p>	<p>- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení</p>	<p>- ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování</p>
<p>- vytváření prosociálních postojů k druhému (tolerance, respekt, přizpůsobivost)</p>	<p>- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách - aktivity podporující sblížení dětí - hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor</p>	<p>- přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství</p>
<p>- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přináležet mu, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané</p>	<p>- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty)</p>	<p>- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat</p>
<p>- osvojení dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí a k spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí</p>	<p>- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu a blízké okolí</p>	<p>- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem o odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory aj.)</p>

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- rozvíjí schopnosti a dovednosti potřebné k efektivnímu učení

2. Kompetence k řešení problémů

- vnímá problémy jako samozřejmou součást života a učení

- aktivně přistupuje k problémům iniciativnímu řešení

3. Komunikativní kompetence

- vstřícně komunikuje se svým okolím

- užívá svých komunikačních schopností k dalšímu učení

4. Sociální a personální kompetence

- adaptuje se na prostředí a jeho běžné změny

- spolupodílí se a spolupracuje na činnostech i rozhodnutích

5. Činnostní a občanské kompetence

- vnímá svou sounáležitost s přírodním prostředím

- respektuje společně vytvořená pravidla, normy a požadavky společnosti

- chrání hodnoty spojené se zdravím

NÁZEV BLOKU:

3. CESTA DO SVĚTA POHÁDEK

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku si budou děti rozvíjet, prohlubovat a upevňovat nabyté vědomosti, zkušenosti, schopnosti a dovednosti prostřednictvím pohádek, budou mít možnost srovnávat skutečnost s pohádkovým světem.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- praktické činnosti (řezání dřeva, práce s papírem, textilem, hlinou), hra na rytmické hudební nástroje - netradiční činnosti (pečení, vaření...)	- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem – tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelínou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- poslech, dramatizace textů, divadelní představení	- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách) - naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma	- domluvit se slovy i gesty, improvizovat
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (výtvarné, hudební, taneční, dramatické, konstruktivní aktivity)	- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky	- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu	- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného - zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací)
- rozvoj kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	- dramatické činnosti (předvádění a napodobování různých typů chování člověka v různých situacích), mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, zlobu, údiv, vážnost)	- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu)

<p>- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v MŠ, v dětské herní skupině)</p>	<p>- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat), MŠ (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)</p>	<p>- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je - spolupracovat s ostatními - chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí, respektovat jejich odlišné vlastnosti, schopnosti a dovednosti</p>
<p>- rozvoj estetických dovedností (slovesných, výtvarných, hudebních, dramatických)</p>	<p>- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové</p>	<p>- umět zachycovat a vyjadřovat skutečnosti ze svého okolí prostřednictvím hudebních, výtvarných, dramatických, literárních dovedností</p>

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- experimentuje a uplatňuje získané poznatky pro další učení

2. Kompetence k řešení problémů

- chápe, že vyhýbat se řešení problému nevede k cíli

3. Kompetence komunikativní

- dovede vyjádřit své myšlenky

4. Sociální a personální kompetence

- dovede se prosadit, ale i přizpůsobit se skupině

- dovede se samostatně rozhodnout při svých činnostech, vyjádřit svůj názor

5. Činnostní a občanské kompetence

- má zájem o druhé, o to, co se kolem děje, váží si práce druhých

NÁZEV BLOKU: 4. CESTA DO SVĚTA ZIMY		
CHARAKTERISTIKA PROGRAMU: V tomto bloku se děti seznámí s počasím zimního období a jeho proměnami, se zvyky a tradicemi (Mikuláš, Advent, Vánoce), budou se podílet na přípravě prostředí a programu Vánoční besídky pro rodiče.		
Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- uvědomění si vlastního těla	- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, pohybové aktivity	- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu - ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem, hudbou
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech, jejich kvalitě	- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků	- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí, chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	- přednes, recitace, zpěv	- správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie	- činnosti zaměřené k vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, s médii)	- vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušenosti k učení - naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si je zapamatovat a vybavit
- rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky	- činnosti přiměřené schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné	- přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje pokroky
- vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému - hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého	- uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- vytváření základů estetického vztahu ke světu, k životu, ke kultuře a umění	- přípravy a realizace slavností (slavností v rámci zvyků a tradic, kulturní programy, výstavy)	- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně naslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)

<p>- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit</p>	<p>- kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)</p>	<p>- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí</p>
--	---	---

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- dovede hodnotit svoje pokroky

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší náročnější problémy s pomocí dospělého

3. Kompetence komunikativní

- komunikuje bez zábran a ostychu

4. Sociální a personální kompetence

- je citlivý a ohleduplný vůči druhým

5. Činnostní a občanské kompetence

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

NÁZEV BLOKU:

5. CESTA DO SVĚTA ZA POZNÁNÍM

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

Tento blok je zaměřen na obohacování, upevňování a rozšiřování informací o vlastní identitě, seznámí děti s životem školáka, jednotlivé činnosti a aktivity povedou děti k přechodu od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
- osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů	- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků	- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka	- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - prohlížení a „čtení“ knížek	- poznat některá písmena a číslice - poznat napsané své jméno
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie	- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplné praktické operaci	- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední...)
- vytváření základů pro práci s informacemi	- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí	- postupovat a učit se podle pokynů a slovních instrukcí
- získání schopností řídit chování vůli a ovlivňovat vlastní situací	- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání	- vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností	- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy	- vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc

<p>- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách</p>	<p>- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka, žák, role dané pohlavím, profesní role, herní role) a osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává</p>	<p>- dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair - uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu, chránit se před tímto nežádoucím chování (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)</p>
<p>- vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí o jeho rozmanitosti a vývoji</p>	<p>- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, běžné chemické látky, technické přístroje, objekty a jevy, požár, povodeň a další nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy), využívání praktických ukázek varujících dítě před nebezpečím</p>	<p>- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)</p>

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

2. Kompetence k řešení problémů

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

3. Komunikativní kompetence

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

4. Sociální a personální kompetence

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

5. Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

NÁZEV BLOKU:

6. CESTA DO SVĚTA ZPĚVU, TANCE A VESELÍ

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku povedeme děti k uvědomění, že radost a veselí neznámá bezstarostnost a bezbřehou volnost.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví.	- činnosti zaměřené k poznání lidského těla a jeho částí - exkurze do lékárny, nemocnice	- pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	- vyprávění o tom, co dítě vidělo nebo co shlédlo	- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka.	- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy, počítač)	- sledovat očima zleva doprava - projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant	- řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“, nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
Rozvoj schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.	- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další)	- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.	- aktivity podporující uvědomování si vztahu mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří, apod.)	- chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené

<p>Seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žije.</p>	<p>- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce (využívání praktických ukázek z okolí dítěte, tématické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činnosti apod.)</p>	<p>- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů jako přírodniny aj.)</p>
<p>Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém žije.</p>	<p>- sledování událostí a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé</p>	<p>- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů

- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

4. Komunikace sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

5. Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

NÁZEV BLOKU: 7. CETA DO SVĚTA JARA		
CHARAKTERISTIKA PROGRAMU: V tomto bloku se zaměříme na seznamování dětí s probouzející se jarní přírodou, ale i nás lidí po zimním odpočinku.		
Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.	- pracovní a sebeobslužné činnosti, úprava prostředí, práce s materiálem	- zvládnout sebeobsluhu - ovládat koordinaci oka a ruky - zvládat jemnou motoriku
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	- přednes, recitace, zpěv, dramatizace	- učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie.	- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)	- naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
Rozvoj schopnosti a dovednosti vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.	- vycházky do přírody, námětové a prožitkové hry	- být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.).	- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a ponaučením	- bránit sebe i druhé projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování, apod.
Rozvoj společenského i estetického vkusu.	- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí, apod.)	- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech jeho formách.	- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)	- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak i svět lidí
--	--	--

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

-klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

2. Kompetence k řešení problémů

-nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

3. Kompetence komunikativní

-ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

4. Kompetence sociální a personální

-uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

5. Kompetence činnostní a občanské

-chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

NÁZEV BLOKU:

8. CESTA DO SVĚTA DOSPĚLÝCH

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku si děti vyzkouší, co všechno musí zvládnout dospělý člověk – jednání, chování, povinnosti, zkušenosti, radosti...

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí - zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení) 	<ul style="list-style-type: none"> - koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).	<ul style="list-style-type: none"> - společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.) 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - popsat situaci (skutečnou, podle obrázků) - chápat slovní vtip a humor, poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma
Rozvoj zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj a kultivace paměti, pozornosti, představivosti, fantazie.	<ul style="list-style-type: none"> - smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod. 	<ul style="list-style-type: none"> - poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno - přemýšlet, vést jednoduché úvahy, vyjádřit to, o čem přemýšlí a uvažuje
Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.	<ul style="list-style-type: none"> - konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod. -spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty 	<ul style="list-style-type: none"> - vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí.	<ul style="list-style-type: none"> - činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující (umožňující) samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení 	<ul style="list-style-type: none"> - vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „NE“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností.	- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření	- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - rozhodovat o svých činnostech - uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
Vytváření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách.	- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost, apod.) v jednání lidí	- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla -respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod.
Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem.	- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších medií	- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

2. Kompetence k řešení problému

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii, a představivost

3. Kompetence komunikativní

- v běžných situacích komunikuje bez zábran s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou

4. Komunikace sociální a personální

-ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

5. Kompetence činnostní a občanské

-spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

NÁZEV BLOKU:

9. CESTA DO SVĚTA RADOVÁNEK

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku se budou děti snažit o to, aby radost dovedly nejen přijímat, ale také dávat.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech, jejich kvalitě.	- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezónní činnosti, míčové hry, apod.)	- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
Osvojení některých dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební).	- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen - přednes, recitace, dramatizace, zpěv	- sledovat očima zleva doprava - naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu, apod.)
Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).	- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity) - řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant	- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
Rozvoj schopností a dovedností vyjádřit pocity, dojmy a prožitky.	- cvičení v projevovalání citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.) - hry na téma rodina, přátelství apod.	- respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti - zorganizovat hru
Vytváření prosociálních postojů k druhému (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti).	- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě	- všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

<p>Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.</p>	<p>-tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové apod., podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a vyjadřování a třibení vkusu -návštěvy dětských kulturních akcí apod.</p>	<p>- vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti vokální i instrumentální (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)</p>
<p>Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě užitečných pro vytváření elementárního povědomí o přírodním, kulturním i technickém prostředí.</p>	<p>-využívání přirozených podnětů, situací a praktických ukázek v životě a okolí dítěte k seznamování dítěte s elementárními ději srozumitelnými reáliemi o naší republice</p>	<p>- mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte</p>

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

2. Kompetence k řešení problémů

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem

3. Kompetence komunikativní

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

4. Kompetence sociální a personální

- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

5. Kompetence činnostní a občanské

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

NÁZEV BLOKU:

10. CESTA DO SVĚTA

CHARAKTERISTIKA PROGRAMU:

V tomto bloku si děti upevní a ověří své poznatky, vjemy, schopnosti i samostatnost v přírodě, mateřské škole a komunikaci s ostatními.

Dílčí vzdělávací cíle	Vzdělávací nabídka	Očekávaný výstup
Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí a vytváření zdravých životních návyků a postojů.	- hry a aktivity v přírodě (výlety, vycházky, koupání)	- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.	- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - samostatný slovní projev na určité téma	- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
Vytváření základů pro práci s informacemi.	- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.	- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
Získání schopností řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situaci.	- cvičení organizačních dovedností - příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání - výlet do okolí (do přírody)	- uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými.	- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých	- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, přinášet mu, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané.	- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.	- vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé

<p>Rozvoj pocitu sounáležitostí s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí.</p>	<p>- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému (les, louka, rybník...) - ekologicky motivované hravé aktivity (eco hry)</p>	<p>- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně - osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké, pro něj smysluplné a přínosné, zajímavé, jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
--	---	--

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

- odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

2. Kompetence k řešení problémů

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s pomocí a oporou dospělého
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli) a řešení, která funkční nejsou – dokáže mezi nimi volit

3. Kompetence komunikační

- dovede využít informativní a komunikativní prostředky se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, upravené turistické mapy)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

4. Kompetence sociální a personální

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

5. Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že se může o tom, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

7. Přehled o evaluační činnosti školy

7.1. Dokumenty školy – ŠVP, TVP

Evaluace integrovaných bloků	
Cíl:	vyhodnotit naplnění stanovených cílů v rámci zrealizované vzdělávací nabídky, stanovit případná opatření do dalšího tematického plánu v rámci integrovaného bloku
Čas. rozvrh	vždy po ukončení integrovaného bloku
Nástroje:	- záznam k integrovanému bloku - konzultace učitelek - dle potřeby záznam do přehledu o rozvoji dítěte, konzultace s rodiči
Kdo:	učitelky

Evaluace týdenních tematických plánů	
Cíl:	zhodnotit soulad v rámci integrovaného bloku, prověřit naplnění stanovených cílů, případná opatření
Čas. rozvrh	po ukončení realizace
Nástroje:	- záznam do TVP - konzultace učitelek
Kdo:	učitelky

Záznamy o rozvoji dítěte	
Cíl:	vytvořit přehledy o rozvoji, vývojových pokrocích dítěte
Čas. rozvrh	2x ročně, případně dle potřeby
Nástroje:	- záznamy do archů - dle potřeby stanovení případných opatření - konzultace učitelek - konzultace s rodiči - pedagogické porady
Kdo:	učitelky

Soulad TVP – ŠVP- RVP	
Cíl:	ověřit soulad TVP – ŠVP – RVP, hodnocení naplňování cílů, vzdělávacího obsahu, podmínek, metod, forem práce, spoluúčast rodičů
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- přehledy o rozvoji dětí - fotodokumentace - záznamy - konzultace - dotazníky - pedagogické porady
Kdo:	učitelky, zástupkyně

7.2. Průběh vzdělávání

Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce	
Cíl:	Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska používaných metod a forem práce se záměry v této oblasti v ŠVP
Čas. rozvrh	Průběžně
Nástroje:	- vzájemné hospitace - konzultace pedagogů - hospitace - dotazník + výstup (1x ročně) - pedagogické porady
Kdo:	učitelky, zástupkyně

Osobní rozvoj pedagogů	
Cíl:	uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní práci, autoevaluace vlastního vzdělávacího procesu, autoevaluace ve vztahu k dalšímu osobnostnímu růstu
Čas. rozvrh	průběžně
Nástroje:	- konzultace - pedagogické porady - hospitace
Kdo:	učitelky, zástupkyně

7.3. Podmínky vzdělávání

Evaluace materiálních podmínek	
Cíl:	zhodnotit materiální podmínky školy ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP - vybavení tříd /nábytek/ - pomůcky, hračky - zahrada + zahradní vybavení
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- záznamy z pedagogických porad - konzultace učitelek
Kdo:	Učitelky

Evaluace organizačních podmínek školy	
Cíl:	zhodnotit účelnost a vhodnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování cílů ŠVP
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- konzultace učitelek - dotazníky - záznamy z pedagogických porad
Kdo:	Učitelky

7.4. Spolupráce

Evaluace spolupráce s rodinou	
Cíl:	úspěšnost zvolených metod, forem spolupráce a naplnění stanovených cílů v této oblasti V ŠVP
Čas. rozvrh	1x ročně
Nástroje:	- fotodokumentace - rozhovory s rodiči - dotazníky - společné akce
Kdo:	učitelky

8. Přílohy

8.1. Plán pedagogických porad, třídních schůzek

8.2. BOZP

8.1. Plán pedagogických porad a třídních schůzek

Plán pedagogických porad

- Stálé body: kontrola plnění závěrů
plnění hlavních úkolů ŠVP
diskuse, různé, závěry
- Srpen: 1. Projednání, doplnění a schválení ŠVP
2. Příprava zahájení nového školního roku
3. Příprava třídních schůzek
- Listopad 1. Příprava Mikuláše
2. Příprava Vánoční besídky
- Leden 1. Hodnocení výchovné práce za I. pololetí
2. Hospitační činnost
3. Informace z DVPP
- Červen 1. Hodnocení výchovné práce za II. pololetí
2. Hodnocení ŠVP
3. Informace z DVPP

Plán třídních schůzek

Tento plán a program třídních schůzek se může měnit nebo doplnit dle potřeb.

- Září 1. Organizace školy, třídy, školní řád
2. Povinné předškolní vzdělávání a z něj vyplývající práva a povinnosti
3. ŠVP a spolupráce s rodinou
4. Diskuse, závěry
- Květen 1. Hodnocení výchovně vzdělávací práce a spolupráce s rodinou
2. Organizační záležitosti, různé
3. Besídka ke „Dni matek“

8.2. BOZP

Bezpečnostní opatření MŠ proti vniknutí cizích osob do budovy školy

1. Provoz MŠ začíná v 6.00 hodin a v tuto dobu odemyká hlavní dveře učitelka MŠ a končí v 16.00 hodin, kdy hlavní dveře uzamyká provozní pracovnice.
2. Prostory MŠ nejsou volně přístupné a musí se zvonit.
3. Rodiče a zákonní zástupci se po zazvonění ohlásí svým jménem a poté jsou vpuštěni do budovy.
4. Zákonní zástupci jsou uvedeni v evidenční listině, nebo mají vyplněné zmocnění podepsané oběma rodiči.
5. Rodiče jsou poučeni o nepouštění cizích osob do MŠ.
6. Pouštění cizích osob provádí provozní pracovnice, která zjistí důvod návštěvy a zabrání nekontrolovatelnému pohybu po budově.
7. Hlavní brána na zahradu se uzamyká vždy při příjezdu a odjezdu aut

Osnova poučení dětí před školním výletem MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pokyny pedagoga.
2. Při cestování dopravním prostředkem se nepřibližovat k okraji nástupiště, dokud dopravní prostředek nezastaví.
3. Nenastupovat ani nevystupovat, dokud pedagog nedá pokyn.
4. Nastupovat a vystupovat z dopravního prostředku jednotlivě, nestrkat se, nepředbíhat ostatní.
5. Při jízdě v dopravním prostředku sedět v klidu, opřený o opěradlo, přidržovat se madel.
6. Sledovat neustále pedagoga.
7. Aby se zabránilo přehřátí dětí v dopravním prostředku, sundat si vrchní vrstvu oblečení, čepice apod.
8. Neodcházet od skupiny, pozorně sledovat výklad pedagoga, plnit jejich pokyny.
9. Při procházce chodit ve dvojicích, používat vestičky, terčíky.
10. Vozovku přecházet po přechodu. Pokud není přechod, vstupovat do vozovky až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat.
11. Při hrách neopustit vymezené prostranství.
12. Nesbírat žádné pohozené předměty/injekční stříkačku, sklo, ostré předměty apod. – na nález upozornit pedagoga.
13. Neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
14. Netrhat a nekládat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby ani známé jedlé plody
15. Nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí / nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání/, natož mrtvá.
16. Pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí.
17. Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu.
18. Psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde.

19. Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při vlhkém počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí.
20. Pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodchází.

Osnova poučení dětí před vycházkou MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pokyny pedagoga.
2. Při procházce městem (mimo objekt školy) chodit ve dvojicích, používat vestičky, terčíky.
3. Vozovku přecházet po přechodu. Pokud není přechod vstupovat do vozovky, až pokud nejede žádné auto, rozhlédnout se, čekat na pokyn pedagoga, přecházet přímo, zbytečně se nezdržovat.
4. Při hrách neopustit vymezené prostranství.
5. Nesbírat žádné pohozené předměty/ injekční stříkačky, sklo, ostré předměty apod. – upozornit na nález pedagoga.
6. Neohrožovat se navzájem házením kamenů, nevhodným zacházením s klacíky apod.
7. Netrhat a nekládat do úst žádné plody, listy, bobuloviny, houby ani známé jedlé plody.
8. Nesahat na žádná živá zvířata ani známá domácí (nebezpečí vztekliny, pokousání, poškrábání), natož mrtvá.
9. Pozor na hrozící nebezpečí od neznámých lidí.
10. Sledovat učitelku, neodbíhat, znát své jméno, mateřskou školu.
11. Psy nedráždit, přichází-li pes dítě očichat, nebránit se a vůbec nereagovat, mluvit tichým, klidným hlasem, pokusit se zůstat stát, dokud pes neodejde.
12. Při chůzi po schodišti a před budovou – hlavně při počasí nebo v zimě, chodit opatrně, přidržovat se zábradlí.
13. V zimě venku neolizovat žádné kovové předměty.
14. Pokud se dítě ztratí, zůstane na místě, nikam neodhází.

Osnova poučení dítěte před pobytem na školní zahradě MŠ

1. Bezpodmínečně respektovat a plnit pravidla a dohodu při hře a TV činnostech na zahradě, respektovat pokyny pedagoga.
2. Bezpečně se pohybovat na TV zařízeních, nestrkat se, používat zařízení pouze k účelu, ke kterému je určeno /dohled pedagoga/.
3. Nepoužívat klacky, kameny, hračky proti druhému dítěti.
4. Nedávat do úst písek, neolizovat si ruce.
5. Přiměřené chování na průlezkách, ostatním zařízeních zahrady – nestrkat se apod.
6. Vyhýbat se houpačkám, nechodit k nim blízko.
7. Nevstupovat na skluzavku zespoda (nevybíhat ani v botách).
8. Mít pokrývku hlavy, hodně pít při velkém horku.
9. Při jízdě na koloběžkách, tříkolkách, odrážedel, jízdnicích kolech dbát pokynů učitelky, nestrkat se, nejedít v protisměru.